

Світлана М. Лутковська, Ірина А. Гнатенко, Кирило В. Дегтяр

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ УРБАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

У статті досліджено соціально-економічні виклики урбанізації в умовах формування цифрового суспільства. Обґрунтовано, що цифровізація змінює традиційну логіку урбанізаційних процесів, трансформуючи міста з просторових центрів концентрації населення та виробництва у складні соціо-технічні системи, в яких поєднуються фізична інфраструктура, цифрові платформи та мережеві форми економічної активності. Показано, що урбанізація в цифровому суспільстві набуває багатовимірного характеру та виходить за межі суто демографічних і територіальних змін. У процесі дослідження визначено ключові соціально-економічні виклики цифрової урбанізації, зокрема трансформацію ринку праці, посилення соціально-економічної нерівності, просторову фрагментацію міського середовища, зміну фінансово-економічних механізмів функціонування міст і зростання екологічних ризиків. Акцентовано увагу на суперечливому впливі цифрових технологій, які одночасно створюють нові можливості для підвищення ефективності міського розвитку та генерують ризики соціальної дезінтеграції й цифрової нерівності.

Обґрунтовано необхідність трансформації підходів до управління урбанізаційними процесами в умовах цифрового суспільства на основі інтегрованих моделей, що поєднують цифрові інструменти, участь громадян та міжсекторальну взаємодію. Зроблено висновок, що ефективне управління соціально-економічними викликами цифрової урбанізації потребує орієнтації на інклюзивність, стійкість і збалансований розвиток міських територій у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: урбанізація, цифрове суспільство, соціально-економічні виклики, міський розвиток, цифрова нерівність, управління містом, сталий розвиток.